

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

The article deals with the problem of foreign language influence on the formation of professional mobility of future specialists. The pedagogical conditions of professional mobility by means of a foreign language are outlined. It is revealed that the process of studying foreign languages is aimed at forming elements of general cultural and professional competences.

У статті висвітлено проблему впливу іноземної мови на формування професійної мобільності майбутніх фахівців в умовах вищого навчального закладу. Окреслено педагогічні умови професійної мобільності засобами іноземної мови. Виявлено, що процес вивчення дисципліни з іноземної мови направлений на формування елементів загальнокультурних і професійних компетенцій.

Однією з найважливіших сфер людської діяльності постає професійна діяльність, у зв'язку з чим актуальним стає вивчення професійної мобільності як інтегрованої характеристики особистості. А в контексті сучасної української освіти це особливо актуально при переході до системи підготовки фахівців.

На думку Л.Л.Сушенцевої, для культурної глобалізації характерне зближення ділової і споживчої культур між різними країнами світу, широке використання англійської мови для міжнародного спілкування, стрімке розширення мережі Інтернет для одержання інформації та спілкування, а також зростання міжнародного туризму [3, с.46].

У педагогіці неодноразово підкреслювалася роль процесу оволодіння студентами іншомовним спілкуванням для розвитку професійних якостей майбутнього фахівця. Із аналізу наявних на сьогодні джерел можна зробити висновок, що досить велика кількість досліджень орієнтована на професійне становлення студентів засобами іноземної мови. Так, С.Б. Ступіна відзначає, що сучасна орієнтація освіти на формування компетенцій як готовності і здатності людини до діяльності та спілкування передбачає створення дидактичних і психологічних умов. Одним із сучасних напрямків «активного навчання» є інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання передбачає відмінну від звичної логіку освітнього процесу, не від теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування [2, с.17].

Формування професійної мобільності майбутніх фахівців в умовах єдиного європейського освітнього простору відкриває нові можливості не тільки для здобуття освіти, а й для формування європейського ринку праці.

На думку Л.Л. Сушенкової, проблема професійної мобільності постала перед людиною у зв'язку з необхідністю пристосовуватись до нових умов діяльності, пов'язаних з процесами диференціації та інтеграції у професійній діяльності [3, с.11].

Процес вивчення дисципліни з іноземної мови направлений на формування елементів загальнокультурних і професійних компетенцій. Саме сукупність даних компетенцій в майбутньому визначатиме рівень професійної підготовки майбутніх

фахівців, ступень їх готовності до професійної само визначеності та професійної діяльності.

Професійна мобільність і компетентність взаємозалежні. Професійні компетенції, що становлять фундамент професійної компетентності, є фактором формування професійної мобільності, а професійна мобільність сприяє формуванню професійної компетентності.

Вивчення іноземних мов та їх використання як засобу міжнародного спілкування сьогодні неможливо без глибокого і різнобічного знання культури носіїв цих мов, їхнього менталітету, національного характеру, способу життя, бачення світу, звичаїв, традицій тощо [1].

Для успішного формування професійної мобільності необхідно виділити особистісні характеристики, що забезпечують мобільність людини. До їх числа відносяться активність, комунікативність, креативність, гнучкість, адаптивність. Поняттю «професійна мобільність» властива категорія адаптації, а саме готовність до професійної діяльності, оволодіння її змістом і формою на рівні, достатньому для самостійної роботи, готовність до прийняття системи цінностей, характерних для даного прошарку суспільства. Володіння іноземними мовами сприяє процесу розширення світогляду особистості студента, активізації культурного освоєння світу, що сприяє комунікації культур і професійному зростанню та вдосконаленню знань студентів.

Таким чином, професійна мобільність виступає критерієм оцінки результативності професійного розвитку спеціаліста. Реалізація основних напрямків щодо вдосконалення процесу формування професійної мобільності майбутніх фахівців сприяє безперервному розвитку їх особистісного та професійного потенціалу.

Для успішної професійної діяльності після закінчення ВНЗ важливо ще протягом навчання виховувати у студентів розуміння необхідності ефективної комунікативності, яка передбачає розвиток особистості майбутнього фахівця. Отже, цілком очевидним є той факт, що вивчення іноземної мови в системі вищої освіти є потужним чинником впливу на особистість і сприяє формуванню соціальної мобільності особистості, становленню майбутнього фахівця як професіонала.

Література:

1. Артемчук Т.О. Про сучасні підходи до вивчення і викладання іноземних мов. Рідна школа. 2003. № 9. С. 46-47.
2. Ступина С.Б. Технологии интерактивного обучения в высшей школе: Учебно-метод. пособие. Саратов: 2009. 52 с.
3. Сушенцева Л. Л. Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних закладах: теорія і практика: монографія / Н. Г. Ничкало. Кривий Ріг, 2011. 439 с.